

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
tarix fani o'qituvchisi

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yiliga 7-8-9-sinflar
bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilar uchun
tarix fanidan

“YOSH TARIXCHI”
TO‘GARAK
HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

**20__-20__-o‘quv yilida bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan
“Yosh tarixshi” nomli to‘garagining
ISH REJASI**

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	IV–V asrlarda xioniyalar va kidariylar	1		
2.	German qabilalari va Rim imperiyasi	1		
3.	Dashti Qipchoqdagi siyosiy vaziyat	1		
4.	Movarounnahr va Xurosonda shayboniyalar hukmronligining o‘rnatilishi	1		
5.	G‘arbiy Yevropada yangi davr madaniyatining shakllanishi	1		
6.	Angliyada qirol hokimiyatining kuchayishi	1		
7.	Turkiston general-gubernatorligining tashkil etilishi	1		
8.	Iqtisodiy va siyosiy hayot	1		
9.	Germaniya qirolligi	1		
10.	Vizantiyaning paydo bo‘lishi	1		
11.	XVI-XVIII asrlarda xalqaro munosabatlar	1		
12.	Amerika qo‘shma shtatlarining tashkil topishi	1		
13.	Turkiston o‘lkasida rossiya imperiyasining yer-suv siyosati	1		
14.	XIX asrning ikkinchi yarmi - XX asrning boshlarida turkistonda ijtimoiy – iqtisodiy ahvol	1		
15.	Rossiyada Davlat dumdbin tashkil etilishi	1		
16.	G‘aznaviyalar	1		
17.	Ijtimoiy-iqtisodiy vaziyat	1		
18.	Yaponiyaning geografik joylashuvi	1		
19.	Amirlikda markaziy hokimiyatning mustahkamlanishi	1		
20.	Buxoro amirligida madaniy hayot	1		
21.	Soliq va majburiyatlar . Xalq qo‘zg‘olonlari	1		
22.	Qoraqalpoqlar madaniyati	1		
23.	Jadidlarning dasturiy maqsad va vazifalari	1		
24.	Turkiston ijtimoiy siyosiy hayotga ta’siri	1		
25.	Mayyalar davlati	1		
26.	Adabiyot	1		
27.	1800-1870-yillarda Hindiston	1		
28.	1800-1870-yillarda Xitoy	1		
29.	Jizzax qo‘zg‘oloni	1		
30.	Buxoro amirligining davlat tuzumi va ijtimoiy -iqtisodiy hayoti	1		
31.	Qo‘qon xonligida ta’lim	1		
32.	1800-1870-yillarda eron va Afg‘oniston	1		
33.	Xiva xonligining davlat tuzumi va ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli	1		
34.	Birinchi jahon urushining boshlanishi va borishi	1		

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: IV–V asrlarda xioniyalar va kidariylar.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, uzoq o‘tmish, o‘z xalqi va mamlakati tarixi haqida tuchuncha berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ajdodlarimizning jasorati, amalga oshirgan buyuk ishlari, qalblarida vatanparvarlik hissini uyg‘otish, Vatan manfaatlarini himoya qilishga o‘rgatish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish; o‘z xatti-harakatini adekvat baholash:

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

Jamiyatda bo‘layotgan voqea, hodisa va jarayonlarga daxldorlikni his etish va faol ishtirok etish; o‘zining fuqarolik burch va huquqlarini bilishi, unga rioya qilish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

V asrning 20-yillarida sharqdan Sir daryo va Orol bo‘ylari orqali Xorazm hamda Amudaryo havzasiga yana bir ko‘chmanchi chorvador aholi – toxlarkirib kelgan. Toxariylar kushonlarning avlodlari bo‘lgan. Ularga Kidar ismli hukmdor boshchilik qilganligi uchun ularni kidariylar deb ham atashadi. Tez orada kidariylar Xioniyalar davlatining janubiy qismida o‘z hukmronligini o‘rnatganlar. Balx shahri bu yangi davlatning poytaxtiga aylan tirilgan. Manbalarda aytilishicha, kidariylar dastlab Sharqiy Turkiston hududida yashaganlar. Yuechjilar (kushonlar) hukmdori Sidolo jujanlar hujumi tufayli o‘z qarorgohini Bolo (Balx)ga ko‘chirgan. Kidar esa, Shimoliy Hindistonga yurish qilib, Gandhardan shimoldagi 5 ta davlatni o‘ziga bo‘ysundirgan. Kidariylarning janubdagi Eron sasoniylari bilan munosabati yomonlashib borgan.

456-yilda kidariylar va sasoniylar o‘rtasida to‘qnashuv bo‘lib o‘tadi. Bu to‘qnashuvda kidariylar sasoniylardan yengiladi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Mamlakatimiz hududidagi qadimiy xalqlarning asosiy mashg‘ulotlari nimalardan iborat bo‘lgan? Ular asosan qaysi hududlarda yashaganlar?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: “ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____. To‘garak rahbari: _____

Mavzu: German qabilalari va Rim imperiyasi.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, yer egaligi jamiyatining qanday vujudga kelgani, qay tariqa rivoj topgani, xalqlarning turmush tarzi, mehnat munosabatlari, ozodlik uchun olib borilgan kurashlar bilan bir qatorda, bosqinchilik va talonchilik yurishlari haqida tushuncha berish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, o‘rta asrlar tarixi haqidagi ma‘lumotlarni moddiy va yozma manbalar orqali olashlari, moddiy manbalarga tarixiy muzeylardagi mehnat va jang qurollari, kiyim-kechak va taqinchoqlar, tangalar, haykallar, suratlar, shuningdek, uy-joylar, saroylar, qasrlar, ibodatxonalar kirishi, yozma manbalarga esa tarixiy yilnomalar, soliq, jarima, sud, oldi-sotdi, qarz majburiyatlari bilan bog‘liq rasmiy hujjatlar, imperator, qirol va sultonlarning farmon-farmoyishlari, sayyoh olimlar va elchilarning kundaliklari, tarixchi olimlarning asarlari misol bo‘la olishi haqida tushuntirish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘n asr davom etgan o‘rta asrlar davrida Yevropa, Osiyo, Afrika va Amerika qit‘alarida ko‘plab muhim voqealar yuz berib, madaniyat taraqqiyotida ajoyib yutuqlar qo‘lga kiritilganligi, markazlashgan yirik davlatlarning vujudga kelishi hunarmandchilik mahsulotlari ishlab chiqarish, savdo, ilm-fan va madaniyatning rivojlanishiga turtki bo‘lganligi haqida tushuncha berish, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi: shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish;

o‘z xatti-harakatini adekvat baholash;

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish

hamda foydalanish kompetensiyasi: kompetensiyasi kundalik faoliyatda turli formula, model, chizma, grafik va diagrammalarni o‘qiy olish va foydalanish;

inson mehnatini yengillashtiradigan, mehnat unumdorligini oshiradigan va qulay shartsharoitga olib keladigan fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epcil-u, kim chaqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «Jahon tarixi» 7-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyg‘a vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Rim imperiyasining shimoliy hududlarida yashagan german qabilalarining ko‘chishlari (milodiy IV–VI asrlar) Yevropa tarixida muhim voqealardan biri bo‘ldi. Bu qabilalar haqidagi ilk yozma ma‘lumotlar Yuliy Sezarning “Galliya urushi haqida xotiralar” va Rim tarixchisi Korneliy Tatsitning “Germaniya” asarlarida keltirilgan. German qabilalari Yevropaning shimolida hamda Reyndan Elba daryosigacha bo‘lgan hududlarda yashashgan. Ular baland bo‘ylari, ko‘k ko‘zlari, qizg‘ish sochlari, jangovarlik va uddaburonliklari bilan janubiy xalqlardan ajralib turardi. Germanlarning mustahkam hamda bir-biriga yaqin qurilgan qishloqlari bo‘lmagan. Har bir oila o‘tloq va to‘qaylar bilan

o‘ralgan alohida xo‘jalikda yashab, dehqonchilik va chorvachilik bilan shug‘ullangan. Urug‘chilik jamoasi darajasida yashagan germanlarda yerga nisbatan jamoa yer egaligi mavjud bo‘lib, urug‘ jamoalari hamkorlikda o‘rmondagi daraxtlarni kesib, yangi yerlar ochganlar. Yerga avval oddiy yog‘och so‘qa yordamida ishlov berishgan, yerni o‘g‘itlashmagan. Keyinchalik almashlab ekish usuli hamda omochdan temir plugga o‘tilishi mehnat unumdorligining oshishi, hosilning ortishiga olib kelgan. Ular hayvonlar terisidan kiyim tikib kiyishgan, qilich, qalqon, bolta va nayzalar bilan qurollangan, urush va ov qilishni yaxshi ko‘rishgan. Kundalik hayotlarida esa nonda ko‘ra sut, pishloq va go‘shtni ko‘proq iste‘mol qilganlar. Qadimgi germanlar dinida alohida e‘tiborga ega kohinlar, muhtasham ibodatxonalar, dabdabali marosimlar bo‘lmagan. Ular tabiat kuchlari – osmon, momaqaldiraq, shamol va yerni ilohiylashtirganlar. German qabilalarining ijtimoiy-siyosiy hayotidagi o‘zgarishlar hamda Rim imperiyasi bilan doimiy aloqalari ularning diniy e‘tiqodining o‘zgarib borishiga olib keladi. Qabilalar orasida targ‘ibot orqali xristianlik dini tarqalib, ijtimoiy taraqqiyot yanada tezlashadi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

- Rim imperiyasi o‘zining kuch-qudrat cho‘qqisiga qachon va qanday erishgan?
- Qadimgi dunyoning qanday imperiyalarini bilasiz?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyg‘a vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Maktab MMIBDO ‘ _____ sana _____ 20__yil

Sana: “ ” _____ 20__ -yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Dashti Qipchoqdagi siyosiy vaziyat.

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy: o‘quvchilarda mavzuga oid bilim va tushunchalar hosil qilsih, to‘garaka bo‘lgan qiziqishini ortirish, XIX asrning ikkinchi yarmi va XX asr boshlarida sodir bo‘lgan voqealar haqida tushunchalar berish, tariximizni o‘rganish mobaynida, qalblarida faxr va iftixor tuyg‘ularini shakllantirish.

Tarbiyaviy: o‘quvchilar mustaqil ishlashga o‘rgatish, o‘quvchilar bilimlarni boyitish va yangi bilim berish, ota-bobolarimiz mustamlaka jabr-zulmiga qarshi Vatan ozodligi va mustaqilligi uchun qahramonona kurashganligi, Vatan ravnaqi yo‘lida fidokorona mehnat qilib, katta ma‘naviy va moddiy bunyodkorlik ishlarini amalga oshirganligi haqida tushuncha berish.

Rivojlantiruvchi: o‘quvchilarning mavzuga oid bilim, ko‘nikma, malakalarini rivojlantirish, o‘z Vatanimiz tarixini bilishi va boshqa mamlakatlar xalqlarining tarixi va madaniyatini hurmat bilan qarashi, berilgan rasmlar hamda savollar ustida ishlash orqali vatanga muhabbat hissini uyg‘otish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o‘z fikrini og‘zaki va yozma tarzda aniq va tushunarli bayon qila olish, mavzudan kelib chiqib savollarni mantiqan to‘g‘ri qo‘ya olish va javob berish;

ijtimoiy moslashuvchanlik, o‘zaro muloqotda muomala madaniyatiga amal qilish, jamoaviy hamkorlikda ishlay olish;

muloqotda suhbatdosh fikrini hurmat qilgan holda o‘z pozitsiyasini himoya qila bilish, uniishontira bilish; turli ziddiyatli vaziyatlarda o‘z ehtirolarini boshqarish, muammo va kelishmovchiliklarni hal etishda zarur (konstruktiv) bo‘lgan qarorlarni qabul qila olish.

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

shaxs sifatida doimiy ravishda o‘z-o‘zini rivojlantirish, jismoniy, ma‘naviy, ruhiy va intellektual kamolotga intilish;

o‘z xatti-harakatini adekvat baholash, o‘zini nazorat qila bilish, halollik, to‘g‘rilik kabi sifatarga ega bo‘lish.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, guruhlarda ishlash, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: «O‘zbekiston tarixi” 8-sinf uchun darslik, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar, plakatlar, tarqatma materiallar o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

XI asrdan boshlab arab va fors manbalarida „Dashti Qipchoq deb ataluvchi geograflk hudud tilga olinadi. Bu atama Sirdaryoning yuqori oqimi va Tyanshanning g‘arbiy yonbag‘ridan Dnepr daryosining quyi oqimiga qadar cho‘zilgan dashtlarga nisbatan ishlatilgan. Ural (Yoyiq) daryosi Dashti Qipchoqni sharqiy va g‘arbiy qismlarga ajratib turgan. Dashti Qipchoqning sharqiy qismi aholisi o‘zhekklar deb atalgan. („O‘zbek“ atamasining ma‘nosini siz VII sinf „O‘zbekiston tarixi“ darsligidan bilib olgansiz.) 1240-yilda Chingizxonning nabirasi, Jo‘jixonning (Chingizxonning katta o‘g‘li) o‘g‘li Botuxon Oltin O‘rda xonligiga asos soldi. Bu davlat Jo‘ji ulusi deb ham ataladi. U Xorazm, Shimoliy Kavkaz, Volga bulg‘orlari yurti, Dashti Qipchoq, Qrim va G‘arbiy Sibir hududlarini o‘z ichiga olgan. Rus esa unga o‘lpon to‘lab turgan. Oltin O‘rda Jo‘jixonning o‘g‘illari o‘rtasida uluslarga bo‘linishi natijasida, Dashti Qipchoqning sharqiy qismi Jo‘jixonning beshinchi o‘g‘li Shaybonga tegdi. Ayni paytda, toj-u taxt uchun o‘zaro kurash kuchaydi. Bu kurash, ayniqsa, ulusning Shaybon naslidan bo‘lgao hukmdori Davlatshayx 1425-yilda vafot etgaeh yanada avj oldi. Ana shunday og‘ir vaziyatda Davlatshayxning o‘g‘li Abulxayrxon siyosat maydoniga chiqdi.

Shayboniyxon

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

1. Dashti Qipchoq deyilganda qaysi geograflk hudud tushuniladi?

2. Abulxayrxon qachon, qayerda va qanday davlatga asos soldi?

V. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

VI. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi. Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat tarix fanidan 7-8-9-sinf bo'sh o'zlashtiruvchi o'quvchilarga 34 soatli to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so'm

Telegram kanalimiz:

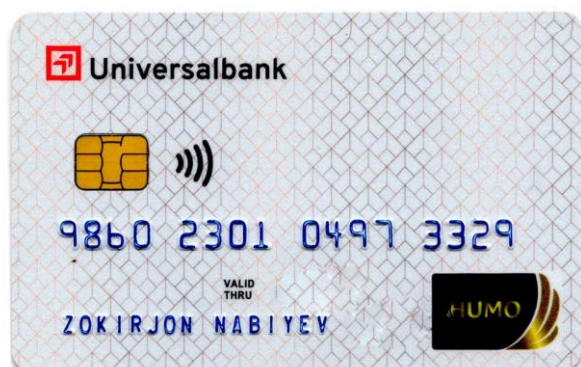
@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun:

UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**